

19. Political Science

Course Content

Group A	75 teaching hours	(50 Marks)
Unit I : Constitutionalism		10 teaching hours
1. Concepts of constitution		
2. Types of constitution		
(i) Flexible	(ii) Rigid	
(iii) Written (enacted)	(iv) Unwritten (evolved)	
Unit II : Political and constitution development in Nepal		18 teaching hours
1. Political and constitution development since 1948		
2. 1950 Revolution and its aftermath (in brief)		
3. 1990 Movement for the restoration of democracy		
4. The salient features of the Constitution of the Kingdom of Nepal, 1990		
Unit III : Government		12 teaching hours
1. Legislature :	Composition and functions of the parliament	
2. Executive :	Composition and functions of the council of ministers	
3. Judiciary :	Composition and function of the supreme court	
Unit IV : Fundamental Rights, Duties and Citizenship (Acquisition and Loss)		7 teaching hours
Unit V : Major Political parties of Nepal		10 teaching hours
1. Origin, growth and characteristics of political parties of Nepal		
Unit VI : Electoral process in Nepal		10 teaching hours
1. Theories of Representation		
2. General Election		
3. Local Election		
4. Election Commission : Composition, power and function		
Unit VII : Foreign Policy of Nepal		8 teaching hours
1. Determinants and features of the Nepalese foreign policy		
Group B	75 teaching hours	
(50 Marks)		
Unit I : Public Administration		16 teaching hours
1. Concepts	2. Scope	
3. Approaches to the study of Public Administration		
Unit II : Personnel Administration		16 teaching hours
1. Concepts and functions		
2. Recruitment		
3. Promotion		
4. Retirement		
Unit III : Budgetary Processes of Nepal		10 teaching hours
Unit IV : Decentralization and Local Development		33 teaching hours
1. Concepts of Decentralization, History of Decentralization.		
2. VDC/Municipalities and DDC : Composition, power and functions.		
3. Role of Chief District Officer (CDO) and Local Development Officer (LDO).		

MODEL QUESTION

[HSEB Examination 2072 (2015)]

Time: 3 hrs.

Full Marks:- 100

Pass Marks:- 35

समूह 'क' (Group 'A')

(विस्तृत उत्तरात्मक प्रश्नहरू/Long answer questions)

३×२०=६०

- संविधान भनेको के हो ? यसका प्रकारहरूबारे चर्चा गर्नुहोस् ।
What is constitution? Discuss its types. [From Group A: Unit I]
- विकेन्द्रीकरण भनेको के हो ? यसको महत्त्वबारे छलफल गर्नुहोस् ।
What is decentralization? Discuss its importance. [From Group B: Unit IV]

३. २००७ सालको क्रान्तिका कारणहरू के के हुन् ? यसले नेपाली राजनीतिमा पारेका प्रभावहरूबारे छलफल गर्नुहोस् ।
What are the causes of revolution of 2007 B.S.? Discuss its impact on Nepalese politics.
[From Group A: Unit II]

अथवा (OR)

जिल्ला विकास समितिको गठन र कार्यहरूबारे छलफल गर्नुहोस् ।

Discuss the composition and functions of the District Development Committee.

[From Group B: Unit IV]

समूह 'ख' (Group 'B')

(सङ्क्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू/Short answer questions)

5×8=40

४. नेकपा एमालेको भूमिकाबारे चर्चा गर्नुहोस् । State the role of C.P.N (UML).
[From Group A: Unit V]
५. अवकास भनेको के हो ? What is Retirement?
[From Group B: Unit II]
६. नेपालमा बजेट कसरी पारित हुन्छ ? छलफल गर्नुहोस् ।
How is budget passed in Nepal? Discuss.
[From Group B: Unit III]
अथवा (Or)
मन्त्री परिषद्का कार्यहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention the functions of council of ministers.
[From Group A: Unit III]
७. मौलिक अधिकार भनेको के हो ? What is fundamental rights?
[From Group A: Unit IV]
८. समानुपातिक प्रतिनिधित्व भनेको के हो ? What is proportional representation?
[From Group A: Unit VI]

अथवा (Or)

प्रमुख जिल्ला अधिकारीको भूमिका औल्याउनुहोस् ।

Point out the role of C.D.O.

[From Group A: Unit IV]

Exam Questions

Group 'A'

Unit I: Constitutionalism

१. संविधान भनेको के हो ? यसका प्रकारहरूबारे चर्चा गर्नुहोस् ।
What is constitution? Discuss its types. [Q.N.1, 2072]
२. कठोर संविधान भनेको के हो ? What is Rigid constitution? [Q.N. 4, 2070]
३. संविधान भनेको के हो ? यसका प्रकारहरूबारे छलफल गर्नुहोस् ।
What is constitution? Discuss its various kinds. [Q.N. 1, 2069]
४. संविधान भनेको के हो ? यसका प्रकारहरूबारे प्रकाश पार्नुहोस् ।
What is constitution? Discuss its types. [Q.N.6(Or), 2068]
५. संविधान भनेको के हो ? यसका प्रकारहरूबारे व्याख्या गर्नुहोस् ।
What is Constitution? Explain its types. [Q.N. 1, 2067]
६. संविधान भनेको के हो ? यसका प्रकारहरूबारे प्रकाश पार्नुहोस् ।
What is Constitution? Discuss its types. [Q.N.6(or), 2066]
७. संविधान भनेको के हो ? यसका प्रकारहरूबारे छलफल गर्नुहोस् ।
What is constitution? Discuss its types. [Q.N. 1, 2065]
८. संविधानको परिभाषा दिएर यसका प्रकारहरूबारे विवेचना गर्नुहोस् ।
Define constitution and describe its types. [Q.N. 2, 2063]
९. 'संविधानवाद' शब्दको व्याख्या गर्नुहोस् । Explain the term 'Constitutionalism'. [Q.N. 6, 2063]
१०. संविधान भन्नाले के बुझिन्छ ? लचकदार संविधानका गुणहरू र अवगुणहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।
What is meant by constitution? Discuss the merits and demerits of the flexible constitution. [Q.N. 1, 2062]

११. लिखित संविधानका गुणहरू र अवगुणहरू के-के हुन् ?
What are the merits and demerits of the written constitution ? [Q.N. 10 (Or), 2062]
१२. संविधानका विभिन्न प्रकार के-के हुन् ?
What are the various types of the constitution ? [Q.N. 6, 2060]
१३. संविधान भनेको के हो ? यसका प्रकारहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।
What is constitution? Discuss its types. [Q.N. 3 (Or), 2059]
१४. संविधानको परिभाषा दिई यसका प्रकारहरूबारे वर्णन गर्नुहोस् ।
Define constitution. Discuss its types. [Q.N. 1, 2057]

Unit II: Political and Constitutional Development in Nepal

१. २००७ सालको क्रान्तिका कारणहरू के-के हुन् ? यसले नेपाली राजनीतिमा पारेका प्रभावहरूबारे छलफल गर्नुहोस् ।
What are the causes of revolution of 2007 B.S.? Discuss its impact on Nepalese politics. [Q.N.3, 2072]
२. वि.सं. २००७ सालको क्रान्तिका कारणहरू के-के हुन् ?
What are the causes of 1950 (2007 B.S.) revolution? [Q.N. 4, 2071]
३. नेपाल अधिराज्यको संविधान २०४७ का विशेषताहरूको सूची बनाई कुनै तीनको व्याख्या गर्नुहोस् ।
List the features of the constitution of the kingdom of Nepal, 1990 and explain any three of them. [Q.N. 3(Or), 2070]
४. वि.सं. २००७ सालको क्रान्तिका कारणहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
Discuss the causes of the revolution of the 2007 B.S. [Q.N. 8(Or), 2069]
५. नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ का विशेषताहरू के-के हुन् ? छलफल गर्नुहोस् ।
What are the features of the constitution of the Kingdom of Nepal 1990 ? Discuss. [Q.N.3(Or), 2068]
६. वि.सं. २००७ सालको क्रान्तिका कारणहरू के-के हुन् ? प्रकाश पार्नुहोस् ।
What are the causes of the revolution of 2007 B.S. ? Discuss. [Q.N.7, 2068]
७. नेपालमा वि.सं. २००४ देखिको संवैधानिक विकासबारे सङ्क्षेपमा वर्णन गर्नुहोस् ।
Discuss in brief the constitutional development of Nepal since 1948. [Q.N. 3, 2067]
८. नेपाल अधिराज्यको संविधान २०४७ का विशेषताहरूको सूची बनाउँदै कुनै दुईको व्याख्या गर्नुहोस् ।
List the salient features of the constitution of the kingdom of Nepal, 1990 and explain any two of them. [Q.N. 6, 2067]
९. नेपाल अधिराज्यको संविधान २०४७ का विशेषताहरू के-के हुन् ? छलफल गर्नुहोस् ।
What are the features of the Constitution of the Kingdom of Nepal 1990? Discuss. [Q.N.3, 2066]
१०. नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ का मुख्य विशेषताहरू के-के हुन् ?
What are the important features of the constitution of the Kingdom of Nepal 1990 ? [Q.N. 7, 2065]
११. वि.सं. २००७ को क्रान्तिका कारणहरू के-के हुन् ? प्रकाश पार्नुहोस् ।
What are the causes of the Revolution of 2007 B.S. ? Discuss. [Q.N. 7, 2064]
१२. नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ का विशेषताहरू के-के हुन् ? उल्लेख गर्नुहोस् ।
What are the salient features of the Constitution of the Kingdom of Nepal, 1990 ? Discuss. [Q.N. 1, 2063]
१३. नेपालमा २००७ सालको क्रान्तिका उपलब्धिहरूबारे उल्लेख गर्नुहोस् ।
Write about the achievements of the 1950 AD revolution in Nepal. [Q.N. 3, 2063]
१४. नेपालमा प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापनको लागि गरिएको २०४६ सालको आन्दोलनको परीक्षण गर्नुहोस् ।
Examine the causes of the 1990 movement for the restoration of democracy in Nepal. [Q.N. 5, 2062]

१५. नेपाल अधिराज्यको संविधान २०४७ का विशेषताहरूको परीक्षण गर्नुहोस् ।
Examine the salient features of the Constitution of the Kingdom of Nepal, 1990. [Q.N. 1, 2061]
१६. नेपालमा प्रजातन्त्रको पुनरुत्थानको लागि गरिएको २०४६ सालको आन्दोलनका कारणहरूबारे चर्चा गर्नुहोस् ।
Discuss the causes that led to the 1990 movement launched for the restoration of democracy in Nepal. [Q.N. 2, 2061]
१७. नेपालको २००७ सालको क्रान्तिका कारण केके हुन् ?
What are the causes of 1950 revolution in Nepal ? [Q.N. 7, 2060]
१८. नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ का मुख्य विशेषताहरू केके हुन् ?
What are the important features of the constitution of the kingdom of Nepal, 1990 ? [Q.N. 7 (Or), 2060]
१९. वि.सं. २०४६ सालको जनआन्दोलन हुनाका कारण र परिणामहरू के के हुन् ? चर्चा गर्नुहोस् ।
What are the causes and consequences of the peoples movement of 2046 B.S.? Discuss. [Q.N. 2, 2059]
२०. नेपाल अधिराज्यको संविधान २०४७ का विशेषताहरूबारे छलफल गर्नुहोस् ।
Discuss the salient features of the Constitution of the Kingdom of Nepal 2047. [Q.N. 4, 2059]
२१. २००७ सालको क्रान्ति हुनाका कारणहरू के के हुन् ? छलफल गर्नुहोस् ।
What are the causes of the Revolution of 2007 B.S.? Discuss. [Q.N.6, 2059]
२२. प्रजातन्त्रको पुनः स्थापनाको लागि २०४६ सालको जनआन्दोलनको कारणहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।
Discuss the causes of Movement for the Restoration of Democracy in Nepal 1990. [Q.N. 1, 2058]
२३. नेपाल अधिराज्यको संविधान २०४७ का विशेषताहरूबारे व्याख्या गर्नुहोस् ।
Examine the features of the constitution of the kingdom of Nepal 1990. [Q.N. 1 (Or), 2058]
२४. नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ का विशेषताहरूको उल्लेख गर्नुहोस् ।
Discuss the salient features of the constitution of the Kingdom of Nepal, 1990. [Q.N. 2, 2057]
२५. नेपालमा प्रजातन्त्रको पुनरुत्थानको लागि भएको २०४६ सालको आन्दोलनको छोटकरीमा चर्चा गर्नुहोस् ।
Briefly narrate the causes of the 1990 movement for the restoration of democracy in Nepal. [Q.N. 10 (Or), 2057]

Unit III: Government

१. मन्त्री परिषद्का कार्यहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention the functions of council of ministers. [Q.N.6(Or), 2072]
२. नेपालको सर्वोच्च अदालतको गठन र कार्यहरूबारे वर्णन गर्नुहोस् ।
Describe the composition and functions of the supreme court of Nepal. [Q.N. 2, 2071]
३. मन्त्री परिषद्को गठन र कार्यहरूबारे व्याख्या गर्नुहोस् ।
Explain the composition and functions of the council of ministers. [Q.N. 3, 2071]
४. व्यवस्थापिकाको कार्यहरूका सूची बनाई कुनै दुईको व्याख्या गर्नुहोस् ।
List the functions of legislative and explain any two of them. [Q.N. 7, 2071]
५. कार्यपालिकाको कार्यहरूका सूची बनाई कुनै दुईको व्याख्या गर्नुहोस् ।
List the functions of executive and explain any two of them. [Q.N.8, 2071]
६. प्रतिनिधि सभाको कार्यहरूको सङ्क्षेपमा वर्णन गर्नुहोस् ।
Discuss in brief the functions of Pratinidhi Sabha (House of Representative). [Q.N. 7, 2069]
७. मन्त्रिपरिषद्का कार्यहरूको परीक्षण गर्नुहोस् ।
Examine the functions of the council of ministers. [Q.N. 6 (Or), 2067]
८. सर्वोच्च अदालतका शक्ति र कार्यहरूको परीक्षण गर्नुहोस् ।
Examine the powers and the functions of the Supreme Court. [Q.N.8(or), 2066]

९. मन्त्रिपरिषद्को गठन र कार्यहरूको परीक्षण गर्नुहोस् ।
Examine the composition and functions of the council of ministers. [Q.N. 3, 2065]
१०. प्रतिनिधिसभाका कार्यहरूको सङ्क्षेपमा वर्णन गर्नुहोस् ।
Discuss in brief the functions of the Pratinidhi Sabha (House of Representatives). [Q.N. 5, 2065]
११. नेपालको सर्वोच्च अदालतको गठन र कार्यहरूबारे प्रकाश पार्नुहोस् ।
Describe the composition and functions of the Supreme Court of Nepal. [Q.N. 3, 2064]
१२. नेपालको सर्वोच्च अदालतको गठन र कार्यहरूबारे चर्चा गर्नुहोस् ।
Describe the composition and functions of the supreme court of Nepal. [Q.N. 3(or), 2063]
१३. नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ अनुसार प्रधानमन्त्रीको नियुक्ति कसरी हुन्छ ? सङ्क्षिप्त रूपमा उनका कार्यहरूको उल्लेख गर्नुहोस् ।
How is the Prime Minister appointed under the Constitution of the Kingdom of Nepal, 1990 ? Discuss, in brief his functions. [Q.N. 7, 2063]
१४. नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ अनुसार मन्त्रिपरिषद्को गठन कसरी हुन्छ ?
How is the Council of Ministers constituted under the Constitution of the Kingdom of Nepal, 1990 ? [Q.N. 7(or), 2063]
१५. नेपालको सर्वोच्च अदालतका गठन, अधिकार र कार्यहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।
Describe the composition, powers and functions of the Supreme Court of Nepal. [Q.N. 5(Or), 2062]
१६. नेपालको मन्त्रिपरिषद्का कार्यहरूको उल्लेख गर्नुहोस् ।
Discuss the functions of the council of ministers of Nepal. [Q.N. 6, 2062]
१७. नेपाली संसदको राष्ट्रिय सभाको गठन कसरी हुन्छ ? विस्तृत रूपमा व्याख्या गर्नुहोस् ।
How is the National Assembly of Nepalese Parliament composed ? Explain in detail. [Q.N. 9, 2062]
१८. नेपालको प्रधानमन्त्रीको भूमिकाबारे प्रकाश पार्नुहोस् ।
Discuss the role of the Prime Minister of Nepal. [Q.N. 10, 2062]
१९. प्रतिनिधि सभाको गठन कसरी हुन्छ ? यसका कार्यहरूको सङ्क्षिप्त वर्णन गर्नुहोस् ।
How is the Pratinidhi Sabha (House of Representatives) constituted ? Discuss, in brief, its functions. [Q.N. 3, 2061]
२०. नेपालको सर्वोच्च अदालतको गठन र कार्यहरूबारे प्रकाश पार्नुहोस् ।
Discuss the composition and functions of the Supreme Court of Nepal. [Q.N.4, 2061]
२१. नेपालमा मन्त्रिपरिषद्को गठन कसरी हुन्छ ? यसका कार्यहरूको उल्लेख गर्नुहोस् ।
How is the council of Ministers constituted in Nepal ? Discuss its functions. [Q.N. 5(or), 2061]
२२. नेपाली प्रतिनिधिसभाको गठन, कर्तव्य र अधिकारका बारेमा चर्चा गर्नुहोस् ।
Discuss the composition, powers and functions of Nepalese Pratinidhi Sabha (House of Representative). [Q.N.1, 2060]
२३. वर्तमान संविधानअन्तर्गत स्वतन्त्र न्यायापालिकाका रूपमा सर्वोच्च अदालतको अधिकारक्षेत्रबारे चर्चा गर्नुहोस् ।
Describe the jurisdiction of the supreme court of Nepal as an independent judiciary under 1990 constitution. [Q.N. 5(or), 2060]
२४. नेपालको प्रधानमन्त्रीका अधिकार र कार्यहरूको चर्चा गर्नुहोस् ।
Examine the power and functions of the Prime Minister of Nepal. [Q.N.1, 2059]
२५. नेपालको सर्वोच्च अदालतको गठन कसरी हुन्छ ? यसका शक्तिहरूबारे छलफल गर्नुहोस् ।
How is the supreme court of Nepal composed? Discuss its powers. [Q.N.5, 2059]
२६. नेपालको प्रतिनिधि सभाका कार्यहरूको चर्चा गर्नुहोस् ।
Discuss the functions of the Pratinidhi Sabha of Nepal. [Q.N.10, 2059]
२७. नेपालको प्रधानमन्त्रीको शक्ति तथा अधिकारबारे व्याख्या गर्नुहोस् ।
Discuss the Power and Position of the Prime Minister of Nepal. [Q.N. 3, 2058]

२८. श्री ५ को शक्ति तथा कार्यहरू के के हुन् ?
What are the powers and functions of the King of Nepal ? Discuss. [Q.N. 6, 2058]
२९. सर्वोच्च अदालतको साधारण क्षेत्राधिकार के हो ?
What is the ordinary jurisdiction of the Supreme Court? [Q.N. 7, 2058]
३०. संसदमा विपक्षी दलहरूको भूमिकाबारे छोटकरीमा छलफल गर्नुहोस् ।
Briefly discuss the role of Opposition Parties in Parliament. [Q.N.8; 2058]
३१. नेपालको मन्त्री परिषद्का गठन र कार्यहरू बारे छलफल गर्नुहोस् ।
Describe the composition and functions of the Council of Ministers of Nepal. [Q.N.3, 2057]
३२. नेपालको संसदका कार्यहरूको छोटकरी बयान गर्नुहोस् ।
Briefly discuss the functions of the Nepalese Parliament. [Q.N. 6, 2057]
३३. नेपालको सर्वोच्च अदालतका कार्यहरूको परीक्षण गर्नुहोस् ।
Examine the functions of the Supreme Court of Nepal. [Q.N. 10, 2057]

Unit IV: Fundamental Rights, Duties and Citizenship

१. मौलिक अधिकार भनेको के हो ? What is fundamental rights? [Q.N.7, 2072]
२. नेपाली नागरिकका मौलिक अधिकारहरूबारे छलफल गर्नुहोस् ।
Discuss the Fundamental Rights of the citizen of Nepal. [Q.N. 2, 2070]
३. नेपाली नागरिकका मौलिक अधिकारहरूबारे चर्चा गर्नुहोस् ।
Discuss the fundamental rights of Nepalese citizens. [Q.N.1,2068]
४. नागरिकता प्राप्त र लोप कसरी हुन्छ ? व्याख्या गर्नुहोस् ।
How is citizenship acquired and lost ? Explain. [Q.N. 8, 2067]
५. नेपाली नागरिकका मौलिक अधिकारहरूबारे छलफल गर्नुहोस् ।
Discuss the Fundamental Rights of the Citizen of Nepal. [Q.N.3(or), 2066]
६. समानुपातिक प्रतिनिधित्व प्रणालीका गुणहरू के के हुन् ?
What are the merits of the Proportional Representation? [Q.N.8, 2066]
७. नेपाली नागरिकका मौलिक अधिकारहरू के-के हुन् ? छलफल गर्नुहोस् ।
What are the fundamental rights of the citizen of Nepal ? Discuss. [Q.N. 1, 2064]
८. नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ अन्तर्गत नेपालको नागरिकका मौलिक हकहरूबारे प्रकाश पार्नुहोस् ।
Discuss the fundamental rights of the citizens of Nepal under the constitution of the kingdom of Nepal, 1990. [Q.N. 2, 2062]
९. नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ अन्तर्गत नेपाली नागरिकहरूका मौलिक हकहरूको विवरण दिनुहोस् ।
Describe the fundamental rights of Nepalese citizens under the Constitution of the Kingdom of Nepal, 1990. [Q.N. 5, 2061]
१०. वर्तमान नेपाली संविधानमा नेपाली नागरिकहरूलाई प्रदान गरिएका मौलिक हकका विषयमा चर्चा गर्नुहोस् ।
Describe the fundamental rights given to Nepalese citizens under 1990 constitution. [Q.N. 4, 2060]
११. नेपाली नागरिकका मौलिक अधिकारहरू के के हुन् ? संक्षेपमा प्रकाश पार्नुहोस् ।
What are the fundamental rights of the citizen of Nepal? Describe briefly. [Q.N. 10(Or), 2059]
१२. नागरिकका मौलिक अधिकारबारे प्रकाश पार्नुहोस् ।
Discuss Fundamental Rights of Nepalese People. [Q.N. 2, 2058]

Unit V: Major Political Parties in Nepal

- नेकपा एमालेको भूमिकाबारे चर्चा गर्नुहोस् । State the role of C.P.N (UML). [Q.N.4, 2072]
- नेपालको राजनीतिमा नेकपा एमालेको भूमिकाबारे चर्चा गर्नुहोस् ।
Discuss the role of CPN (UML) in Nepalese politics. [Q.N. 5, 2070]
- नेपालमा राजनैतिक दलको उत्पत्तिको चर्चा गर्नुहोस् ।
Discuss the origin of Political Parties of Nepal. [Q.N.8,2068]
- नेकपा एमालेको भूमिकाबारे सङ्क्षेपमा चर्चा गर्नुहोस् ।
Briefly state the role of C.P.N. U.M.L. [Q.N. 7, 2067]
- राजनीतिक दल भनेको के हो ? छलफल गर्नुहोस् ।
What is political party ? Discuss. [Q.N. 8, 2064]

Unit VI: Electoral Process in Nepal

- समानुपातिक प्रतिनिधित्व भनेको के हो ? What is proportional representation? [Q.N.8, 2072]
- समानुपातिक प्रतिनिधित्व प्रणालीका गुणहरूबारे उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention the merits of proportional representation system. [Q.N.6, 2071]
- समानुपातिक प्रतिनिधित्व भनेको के हो ?
What is proportional representation? [Q.N.8, 2070]
- समानुपातिक प्रतिनिधित्व प्रणालीका गुणहरू के के हुन् ?
What are the merits of Proportional Representation? [Q.N.8, 2069]
- समानुपातिक प्रतिनिधित्व प्रणालीका गुणहरू के के हुन् ?
What are the merits of proportional representation ? [Q.N.6,2068]
- निर्वाचन आयोगका कार्यहरूको सङ्क्षेपमा व्याख्या गर्नुहोस् ।
Explain in brief the functions of Election Commission. [Q.N. 8 (Or), 2067]
- प्रतिनिधित्वको कुनै एक सिद्धान्तका विषयमा चर्चा गर्नुहोस् ।
Describe any one of the theories of representation. [Q.N. 5, 2060]
- समानुपातिक प्रतिनिधित्व प्रणालीका गुणहरू के के हुन् ?
What are the merits of proportional representation? [Q.N. 7, 2059]
- प्रत्यक्ष निर्वाचनका गुण-दोषहरूको विवेचना गर्नुहोस् ।
Discuss the merits and demerits of Direct Election. [Q.N. 3(Or), 2057]

Unit VII: Foreign Policy of Nepal

- नेपालको परराष्ट्र नीतिको विशेषताहरूको सूची बनाउनुहोस् र कुनै दुईको व्याख्या गर्नुहोस् ।
List the characteristics of Nepalese foreign policy and explain any two of them. [Q.N. 5, 2071]
- नेपालको परराष्ट्रनीतिका विशेषताहरू के के हुन् ? वर्णन गर्नुहोस् ।
What are the characteristics of Nepalese Foreign Policy? Discuss. [Q.N. 3(Or), 2069]
- नेपालको परराष्ट्रनीतिको विशेषताहरू के के हुन् ? वर्णन गर्नुहोस् ।
What are the characteristics of Nepalese Foreign Policy ? Discuss. [Q.N.3,2068]
- नेपालको परराष्ट्रनीतिका विशेषताहरू के के हुन् ? वर्णन गर्नुहोस् ।
What are the characteristics of Nepalese foreign policy? Discuss. [Q.N.5, 2066]
- नेपाली परराष्ट्रनीतिका विशेषताहरू के के हुन् ?
What are the fundamentals of Nepalese Foreign Policy ? [Q.N. 6(Or), 2065]
- नेपालको परराष्ट्र नीतिका मुख्य तत्त्वहरूबारे बयान गर्नुहोस् ।
Discuss the fundamentals of the Nepalese foreign policy. [Q.N. 4, 2062]
- नेपालको परराष्ट्र नीतिका मूलभूत तत्त्वहरूको सङ्क्षिप्त वर्णन गर्नुहोस् ।
Briefly describe the fundamentals of the foreign policy of Nepal. [Q.N. 6, 2061]

८. नेपाली परराष्ट्रनीतिका मुख्य विशेषताहरू केके हुन् ?
What are the important fundamentals of Nepalese foreign policy ? [Q.N. 3(Or), 2060]
९. नेपालको वैदेशिक नीति निर्धारण गर्ने तत्वहरू के के हुन् ?
What are the determinants of Nepalese Foreign Policy? [Q.N. 9; 2059]
१०. नेपालको परराष्ट्रनीति निर्धारण गर्ने मुख्य तत्वहरू के के हुन् ?
What are the main determinants of Nepalese Foreign Policy ? [Q.N. 4, 2058]
११. नेपालको परराष्ट्रनीतिका मूलभूत तत्वहरूको छोटकरी विश्लेषण गर्नुहोस् ।
Analyse, in brief, the fundamentals of the Nepalese foreign policy. [Q.N. 7, 2057]

Group 'B'

Unit I: Public Administration

१. सार्वजनिक प्रशासनको परिभाषा दिनुहोस् र यसको क्षेत्रवारे वर्णन गर्नुहोस् ।
Define Public Administration and describe its scope. [Q.N. 3(Or), 2071]
२. 'पोस्टकॉर्ब' भन्नाले के बुझ्नु हुन्छ ?
What do you mean by 'POSDCORB'? [Q.N. 6(Or), 2071]
३. सार्वजनिक प्रशासन भनेको के हो ? यसका विभिन्न दृष्टिकोणहरूवारे छलफल गर्नुहोस् ।
What is public administration? Discuss its different approaches. [Q.N. 3, 2070]
४. सार्वजनिक प्रशासन भनेको के हो ? यसको क्षेत्रवारे प्रकाश पार्नुहोस् ।
What is Public Administration? Discuss its scope. [Q.N. 3, 2069]
५. सार्वजनिक प्रशासनको व्याख्या गर्दै यसको क्षेत्रवारे छलफल गर्नुहोस् ।
Define public administration and discuss its scope. [Q.N. 2, 2067]
६. सार्वजनिक प्रशासन भनेको के हो ? यसको क्षेत्रवारे प्रकाश पार्नुहोस् ।
What is Public Administration? Discuss its scope. [Q.N.1, 2066]
७. जनप्रशासन भनेको के हो ? यसको क्षेत्रवारे प्रकाश पार्नुहोस् ।
What is public administration ? Discuss its scope. [Q.N. 2, 2064]
८. 'जनप्रशासन' शब्दको व्याख्या गरी यसको क्षेत्रको उल्लेख गर्नुहोस् ।
Explain the term 'Public Administration' and discuss its scope. [Q.N. 3, 2062]
९. सार्वजनिक प्रशासन के हो ? यसको क्षेत्रको वर्णन गर्नुहोस् ।
What is Public Administration ? Discuss its scope. [Q.N. 3(Or), 2061]
१०. सार्वजनिक प्रशासन भनेको के हो ? यसको क्षेत्र सङ्क्षिप्त रूपमा चर्चा गर्नुहोस् ।
What is public administration ? Discuss its scope in brief. [Q.N.3, 2060]
११. पोस्टकॉर्ब भन्नाले के बुझ्नुहुन्छ ? व्याख्या गर्नुहोस् ।
What do you mean by POSDCORB ? Explain. [Q.N. 10, 2058]
१२. सार्वजनिक प्रशासनको परिभाषा दिई यसको क्षेत्रकोवारेमा वर्णन गर्नुहोस् ।
Define Public Administration and discuss its Scope. [Q.N. 4(Or), 2058]
१३. जनप्रशासनको परिभाषा दिई यसको क्षेत्रको वर्णन गर्नुहोस् ।
Define Public Administration and discuss its scope. [Q.N. 4, 2057]

Unit II: Personnel Administration

१. अवकास भनेको के हो ? What is Retirement? [Q.N.5, 2072]
२. भर्नाका उद्देश्यहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention the objectives of recruitment. [Q.N. 6, 2070]
३. अवकास भनेको के हो ? यसको उद्देश्यवारे छलफल गर्नुहोस् ।
What is retirement? Discuss its aims. [Q.N.6, 2069]
४. पदपूर्तिका विभिन्न पद्धतिहरूको परीक्षण गर्नुहोस् ।
Examine the different methods of recruitment. [Q.N.4,2068]

५. पदोन्नतिका विभिन्न सिद्धान्तहरूबारे परीक्षण गर्नुहोस् ।
Examine the different principles of promotion. [Q.N. 4, 2067]
६. पदपूर्तिका विभिन्न पद्धतिहरूको परीक्षण गर्नुहोस् ।
Examine the different methods of recruitment. [Q.N.4, 2066]
७. अवकाश भनेको के हो ? यसको उद्देश्यमाथि प्रकाश पार्नुहोस् ।
What is Retirement? Discuss its objectives. [Q.N.7, 2066]
८. पदपूर्तिका विभिन्न पद्धतिहरूको परीक्षण गर्नुहोस् ।
Examine the different methods of recruitment. [Q.N. 4, 2065]
९. सेवानिवृत्तिका उद्देश्यहरूको बयान गर्नुहोस् ।
Discuss the objectives of the Retirement. [Q.N. 6, 2065]
१०. अवकाश भनेको के हो ? यसको उद्देश्यबारे छलफल गर्नुहोस् ।
What is Retirement ? Discuss its aims. [Q.N. 6, 2064]
११. सेवा निवृत्ति भन्नाले के बुझिन्छ ? यसका उद्देश्यहरू केके हुन् ?
What is meant by retirement ? What are its objectives ? [Q.N. 8, 2063]
१२. पदोन्नति के हो ? उचित पदोन्नति प्रणालीका प्रमुख तत्त्वहरू केके हुन् ?
What is promotion ? What are the essentials of a sound promotion system. [Q.N. 10, 2063]
१३. सरकारी सेवामा भर्ती कसरी गरिन्छ ?
How are public servants recruited ? [Q.N. 10(or), 2063]
१४. नियुक्ति भनेको के हो ? यसका प्रमुख पद्धतिहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।
What is recruitment ? Briefly describe the main methods of recruitment. [Q.N. 7, 2062]
१५. सेवा निवृत्ति भन्नाले के बुझिन्छ ? यसका उद्देश्यहरूको उल्लेख गर्नुहोस् ।
What do you understand by retirement ? Discuss its objectives. [Q.N. 8, 2062]
१६. पदोन्नति भन्नाले के बुझिन्छ ? उचित पदोन्नति प्रणालीका मुख्य तत्त्वहरूको छोटकरीमा उल्लेख गर्नुहोस् ।
What is meant by 'promotion' ? Discuss, in brief, the essentials of sound promotion system. [Q.N. 10, 2061]
१७. सेवा निवृत्तिको परिभाषा दिएर यसका उद्देश्यहरूको बयान गर्नुहोस् ।
Define 'retirement' and discuss its objectives. [Q.N. 10(Or), 2061]
१८. पदपूर्तिका विभिन्न पद्धतिहरूको परीक्षण गर्नुहोस् ।
Examine the different methods of recruitment. [Q.N. 8, 2061]
१९. अवकाश भनेको के हो ? What is Retirement? [Q.N. 9, 2058]
२०. सेवा निवृत्तिको परिभाषा दिएर यसका उद्देश्यहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।
Define retirement. Discuss its aims. [Q.N. 8, 2057]

Unit III: Budgetary Process of Nepal

१. नेपालमा बजेट कसरी पारित हुन्छ ? छलफल गर्नुहोस् ।
How is budget passed in Nepal? Discuss. [Q.N.6, 2072]
२. नेपालमा बजेट कसरी पारित हुन्छ ? छलफल गर्नुहोस् ।
How is budget passed in Nepal? Discuss. [Q.N. 6(Or), 2070]
३. बजेट भनेको के हो ? यो कसरी पारित हुन्छ ?
What is budget? How is it passed? [Q.N. 4, 2069]
४. नेपालमा बजेट कसरी पारित हुन्छ ? छलफल गर्नुहोस् ।
How is budget passed in Nepal ? Discuss. [Q.N.5,2068]
५. नेपालमा बजेट कसरी पारित हुन्छ ? छलफल गर्नुहोस् ।
How is budget passed in Nepal ? Discuss. [Q.N. 8, 2065]
६. बजेट भनेको के हो ? यो कसरी पारित हुन्छ ? What is budget ? How is it passed ? [Q.N. 4, 2064]

७. बजेट भन्नाले के बुझिन्छ ? यसलाई नेपालको संसद्मा पारित गर्ने तरिकाको वर्णन गर्नुहोस् ।
What is meant by budget ? Describe the procedure of passing it in Nepalese Parliament. [Q.N. 4, 2063]
८. बजेटको परिभाषा दिई नेपालको संसद्मा यसलाई पारित गर्ने प्रक्रियाबारे छलफल-गर्नुहोस् ।
Define budget and discuss the process of passing it in the parliament of Nepal. [Q.N. 3(Or), 2062]
९. बजेट भन्नाले तपाईं के बुझ्नुहुन्छ ? नेपालमा यो कसरी पारित गरिन्छ ? सङ्क्षेपमा उल्लेख गर्नुहोस् ।
What do you understand by 'budget' ? How is it passed in Nepal ? Discuss briefly. [Q.N. 7, 2061]
१०. नेपालमा बजेट कसरी पारित गरिन्छ ? How is budget passed in Nepal ? [Q.N. 8, 2060]
११. बजेट के हो ? नेपालको संसद्मा बजेट कसरी पारित गरिन्छ ? परीक्षण गर्नुहोस् ।
What is budget ? How is it passed in the Nepalese Parliament ? Examine. [Q.N. 5, 2057]

Unit IV: Decentralization and Local Development

१. विकेन्द्रीकरण भनेको के हो ? यसको महत्त्वबारे छलफल गर्नुहोस् ।
What is decentralization? Discuss its importance. [Q.N.2, 2072]
२. जिल्ला विकास समितिको गठन र कार्यहरूबारे छलफल गर्नुहोस् ।
Discuss the composition and functions of the District Development Committee. [Q.N.3(Or), 2072]
३. प्रमुख जिल्ला अधिकारीको भूमिका औल्याउनुहोस् ।
Point out the role of C.D.O. [Q.N.8(Or), 2072]
४. गाउँ विकास समितिको गठन र कार्यहरूबारे वर्णन गर्नुहोस् ।
Describe the composition and functions of the village development committee. [Q.N. 1, 2071]
५. नगरपालिकाको कार्यहरूका सूची बनाई कुनै दुईको व्याख्या गर्नुहोस् ।
List the functions of Municipality and explain any two of them. [Q.N. 8(Or), 2071]
६. विकेन्द्रीकरण भनेको के हो ? यसको महत्त्वबारे व्याख्या गर्नुहोस् ।
What is decentralization? Explain its importance. [Q.N. 1, 2070]
७. स्थानीय विकास अधिकारीको भूमिका औल्याउनुहोस् ।
Point out the role of L.D.O. [Q.N. 7, 2070]
८. गाउँ विकास समितिको कार्यहरूको सूची बनाई कुनै एकको व्याख्या गर्नुहोस् ।
List the functions of V.D.C. and explain any one of them. [Q.N. 8(Or), 2070]
९. जिल्ला विकास समितिको गठन र कार्यहरूबारे प्रकाश पार्नुहोस् ।
Discuss the composition and functions of District Development Committee. [Q.N. 2, 2069]
१०. गाउँ विकास समितिको गठन र कार्यहरूबारे छलफल गर्नुहोस् ।
Discuss the composition and functions of the Village Development Committee. [Q.N. 5, 2069]
११. विकेन्द्रीकरण भन्नाले के बुझिन्छ ? What is meant by decentralization? [Q.N. 6(OR), 2069]
१२. विकेन्द्रीकरण भन्नाले के बुझिन्छ ? यसको महत्त्वबारे छलफल गर्नुहोस् ।
What is meant by decentralization ? Discuss its importance. [Q.N.2,2068]
१३. जिल्ला विकास समितिको गठन र कार्यहरूबारे प्रकाश पार्नुहोस् ।
Examine the composition and functions of the District Development Committee. [Q.N.8 (or),2068]
१४. विकेन्द्रीकरण भनेको के हो ? यसको महत्त्वबारे व्याख्या गर्नुहोस् ।
What is decentralization ? Explain its importance. [Q.N. 3 (Or), 2067]
१५. प्रमुख जिल्ला अधिकारीको भूमिका औल्याउनुहोस् ।
Point out the role of C.D.O. [Q.N. 5, 2067]
१६. गाउँ विकास समितिको गठन र कार्यहरूबारे छलफल गर्नुहोस् ।
Describe the Composition and Functions of the Village Development Committee. [Q.N.2, 2066]

१७. जिल्ला विकास समितिका कार्यहरू के के हुन् ? वर्णन गर्नुहोस् ।
What are the functions of the District Development Committee? Discuss. [Q.N.6, 2066]
१८. विकेन्द्रीकरण भन्नाले के बुझिन्छ ? यसको महत्त्वबारे छलफल गर्नुहोस् ।
What is meant by decentralization ? Discuss its importance. [Q.N. 2, 2065]
१९. जिल्ला विकास समितिको गठन र कार्यहरूबारे प्रकाश पार्नुहोस् ।
Discuss the composition and functions of the District Development Committee.[Q.N. 3(Or), 2065]
२०. गाउँ विकास समितिको गठन र कार्यहरूबारे छलफल गर्नुहोस् ।
Discuss the composition and functions of the Village Development Committee.[Q.N. 3(or), 2064]
२१. नगरपालिकाका कार्यहरू के के हुन् ?
What are the functions of Municipality ? [Q.N. 5, 2064]
२२. जिल्ला विकास समितिको गठन कसरी हुन्छ ?
How is District Development Committee composed ? [Q.N. 6(or), 2064]
२३. विकेन्द्रीकरण धारणाको व्याख्या गर्नुहोस् ।
Explain the concept of decentralization. [Q.N. 8(or), 2064]
२४. गाउँ विकास समितिका गठन र कार्यहरूको उल्लेख गर्नुहोस् ।
Describe the composition and functions of the village Development Committee. [Q.N. 5, 2063]
२५. नगरपालिकाका गठन र कार्यहरूबारे चर्चा गर्नुहोस् ।
Discuss the composition and functions of the Municipality. [Q.N. 5(or), 2063]
२६. विकेन्द्रीकरण भनेको के हो ? यसको महत्त्वबारे चर्चा गर्नुहोस् ।
What is decentralization ? Discuss its importance. [Q.N. 9, 2063]
२७. विकेन्द्रीकरण भन्नाले के बुझिन्छ ? यसको महत्त्वबारे छलफल गर्नुहोस् ।
What is meant by 'decentralization' ? Discuss its importance. [Q.N. 7(Or), 2061]
२८. गाउँ विकास समितिका गठन र कार्यहरूको सङ्क्षिप्त चर्चा गर्नुहोस् ।
Discuss, in brief, the composition and functions of Village Development Committee. [Q.N. 9, 2061]
२९. गाउँ विकास समितिका कार्यहरूको चर्चा गर्नुहोस् ।
Discuss the functions of the village development committee. [Q.N. 7(Or), 2062]
३०. स्थानीय शासन प्रक्रियामा गाउँ विकास समितिको भूमिकाको बारेमा लेख्नुहोस् ।
Examine the role of the Village Development Committee in the local governance process. [Q.N. 2, 2060]
३१. शक्तिको विकेन्द्रीकरण भनेको के हो ? What is decentralization of power ? [Q.N. 10, 2060]
३२. स्थानीय विकासमा जिल्ला विकास समितिको भूमिकाबारे प्रकाश पार्नुहोस् ।
Examine the role of District Development Committee in the local development. [Q.N.8, 2059]
३३. विकेन्द्रीकरण भन्नाले के बुझ्नुहुन्छ ? यसको महत्त्वबारे छलफल गर्नुहोस् ।
What is decentralization? Discuss its importance. [Q.N. 3, 2059]
३४. नगरपालिकाको गठन र कार्यहरूबारे प्रकाश पार्नुहोस् ।
Examine the composition and the functions of the Municipality. [Q.N. 5 (Or), 2059]
३५. गाउँ विकास समितिको गठन र कार्यबारे स्पष्ट पार्नुहोस् ।
Discuss the composition and functions of the Village Development Committee. [Q.N. 5, 2058]
३६. विकेन्द्रीकरणको महत्त्वबारे वर्णन गर्नुहोस् ।
Discuss the importance of Decentralization. [Q.N. 10 (Or), 2058]
३७. गाउँ विकास समितिका गठन र कार्यहरूको चर्चा गर्नुहोस् ।
Discuss the composition and functions of the Village Development Committee.[Q.N. 5(Or), 2057]
३८. विकेन्द्रीकरण भन्नाले तपाईं के बुझ्नु हुन्छ ? व्याख्या गर्नुहोस् ।
What do you mean by decentralization ? Explain. [Q.N. 9, 2057]